

Musíš znát... Rodinné právo. Právní postavení dítěte

Kniha navazuje na předchozí učebnici z ediční řady „Musíš znát...“, která byla věnována oblasti manželství, a přináší výklad a přehled rozhodovací praxe soudů k úpravě právního postavení dítěte. Autoři čtenářům předestírají základní vymezení podstatných institutů této právní úpravy, přičemž každý z nich je doplněn stěžejní judikatorní praxí (především českých soudů).

Publikace srozumitelností a systematickým přístupem představuje vynikající pomůcku nejen pro studenty právnických fakult, ale i pro odbornou či laickou veřejnost. Zároveň provázaností teoretického výkladu s konkrétními soudními rozhodnutími přispívá k širšímu pochopení této oblasti práva.

Musíš znát... Rodinné právo. Právní postavení dítěte

Petra Polišenská, Radka Feberová, Zdeněk Stuchlík
Wolters Kluwer ČR, 2019

Publikaci je možné zakoupit >>> [zde](#).

Ukázka z publikace

Z ROZHODOVACÍ PRAXE SOUDŮ K PROBLEMATICE PŘÍBUZENSTVÍ

Příbuzenství a švagrovství

(1)

Stěžovatelka v ústavní stížnosti namítala porušení čl. 32 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, podle kterého jsou rodičovství a rodina pod ochranou zákona a který zaručuje zvláštní ochranu dětí a mladistvých. Toto ustanovení je ze své podstaty ustanovením představujícím institucionální garanci a zavazujícím tak zákonodárce specificky chránit instituty rodičovství a rodiny. Toto ustanovení nelze považovat za ustanovení obsahující základní právo. To ostatně vyplývá i ze skutečnosti, že toto ustanovení je podřazeno výhradě zákona; podle čl. 41 Listiny základních práv a svobod se jej totiž lze dovolávat jen v mezích zákonů, které toto ustanovení provádějí. Navíc systematicky je toto ustanovení řazeno do kategorie práv sociálních, která jsou považována spíše za součást ústavního soft law (srov. např. nálezy sp. zn. IV. ÚS 8/05 a sp. zn. IV. ÚS 113/05; Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 37, nálezy č. 112, a svazek 38, nálezy č. 172), na rozdíl od klasických práv základních (tzv. core rights).

Jak ustanovení čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, tak ustanovení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, hovoří v obecné rovině o ochraně rodinného života, resp. respektu k rodinnému životu, aniž by však v právních pojmech vymezovaly, co rozumí pojmem rodinný život. Při interpretaci těchto ustanovení je proto třeba vycházet z faktu, že **rodina**

představuje primárně biologickou vazbu, pak sociální institut, který je teprve následně anticipován právní úpravou. Při výkladu těchto pojmů je proto třeba zohledňovat biologickou vazbu a pak i sociální realitu rodiny a rodinného života, která ovšem v posledním století prošla zásadními proměnami.

Rodina představuje společenství blízkých osob, mezi nimiž existují úzké vazby příbuzenské, psychosociální, emoční, ekonomické a další. Ačkoliv tedy v rovině sociální reality je pojem rodiny velmi proměnlivý (jak uvedeno shora sociální realita rodiny prochází postupnými změnami a pod jejich vlivem se stále znatelněji rozměňuje i tradiční evropské pojetí rodiny a těmto proměnám nutně podléhá také právní regulace rodiny a rodinného života), nelze přesto přehlížet, že základem rodinných vazeb je tradičně právě biologické pouto pokrevního příbuzenství mezi členy rodiny.

Na jednu stranu proto nelze vyloučit skutečnost, že **právní ochranu jakožto rodina mohou požívat i společenství osob žijících mimo institut manželství nebo osob pokrevně nepříbuzných, mezi nimiž nicméně existují** shora uvedené **citové a další vazby** (osoby žijící v postavení druha a družky, partneri žijící společně s dítětem, které se narodilo jednomu z partnerů z jiného vztahu atd.). A takový rozsah pojmu rodinný život ostatně vyplývá i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva.

Na druhou stranu **i takové pojetí rodiny a rodinného života počítá s významem pokrevních (příbuzenských) vazeb mezi členy rodiny.** V rozsudku Kroon a další proti Nizozemí tak Evropský soud pro lidská práva upřednostnil biologické pouto mezi otcem dítěte žijícím ve faktickém svazku s matkou a tímto dítětem a popírajícím otcovství manžela matky, před právním stavem a právní konstrukcí rodiny: „Respekt k rodinnému životu vyžaduje, aby biologická a sociální realita převážila nad právní domněnkou ...“ (Kroon a další proti Nizozemí, odst. 40).

(Nález Ústavního soudu ze dne 20. 2. 2007, sp. zn. II. ÚS 568/06, uveřejněný pod 33/2007 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, ECLI:CZ:US:2007:2.US.568.06)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [V lednu přišel šok. Ze seznamu zmizely tisíce soudních překladatelů](#)
- [Koupě nemovitosti v Rakousku: vedlejší náklady v praxi](#)
- [Legal Innovation Day 2026: Praktické využití umělé inteligence v právní praxi](#)
- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [Festival jako prestižní teambuilding](#)
- [Spojení Generali České a Právní ochrany D.A.S. přináší první výhodu: navýšení pojistného limitu na 5 milionů](#)
- [Kultura jako prestižní benefit: Proč by právní firmy měly sázet na „inteligentní zážitky“? Rozhovor s JUDr. Martinou Jankovskou](#)
- [Wolters Kluwer uvádí na český trh AI právní pracovní prostor Libra s integrovaným obsahem ASPI](#)